

Editorial

Els primers 10 anys

Miquel Ortega Cerdà

El 2 de febrer de 2002, ara fa quasi 10 anys, l'Ignasi Puig, en Juanjo Iraegui, en Jesús Ramos i jo mateix vam posar en marxa ENT. Han estat uns anys molt intensos i quan miro endarrere veig xifres que comencen a fer goig: hem portat a terme més de 280 projectes, hem tingut uns 180 clients diferents de tota mena (principalment administració pública i tercer sector), hem col·laborat amb desenes de professionals, etc.

El que més m'agrada, però, és que sento que aquest camí no ha fet més que començar, hi ha encara molt a fer! Els reptes ambientals i socials existents quan vam començar a treballar continuen vigents i la necessitat de promoure projectes innovadors a Catalunya i fora continua existint. Així que, sens dubte, la idea de fons que ens va motivar a unir-nos continua essent vigent: volem contribuir amb projectes innovadors i d'interès social al desenvolupament de les millors polítiques ambientals possibles. Fa un any i escaig vam crear la Fundació ENT, una fundació totalment orientada a la recerca, per reforçar el nostre perfil d'investigació. De ben segur, recerca aplicada i consultoria d'innovació fan un tàndem que ens serà molt útil els propers anys.

Aquest any d'aniversari no serà fàcil degut a la crisi econòmica, però som optimistes per tres raons: en primer lloc perquè creiem que ara mateix ENT està format pel millor equip que hem tingut mai, en segon lloc perquè tenim les estructures que ens permetran portar a terme diversos tipus de projectes, i finalment perquè tenim un coneixement adquirit molt valuós en l'àmbit de l'economia verda, un àmbit de treball on penso que som un dels millors grups de Catalunya. Aquesta temàtica prendrà més força els propers mesos, en paral·lel a la Cimera de Río+20, així que penso que podrem tenir un paper rellevant en el desenvolupament de les noves polítiques públiques que s'impulsin en aquesta cimera.

Per començar l'any amb bon peu hem decidit reforçar les nostres línies de comunicació: hem redissenyat l'**enviament** i hem incorporat nous apartats, entre altres una editorial que escriurem de forma rotativa tots els membres d'ENT. També hem creat un blog (www.ent.cat/blog/) on posarem articles de reflexió sobre temàtiques ambientals i informarem sobre les activitats que anem portant a terme, i hem posat en marxa un twitter @ENTmediambient on us mantindrem al dia dels aspectes més rellevants de la nostra activitat. Esperem que us agradin els canvis i que continuem comptant amb el vostre suport les properes dècades ☺.

Miquel Ortega

La notícia del mes

Tesi doctoral: eficiència energètica i efecte rebot

En Jaume Freire ha defensat la seva tesi doctoral titulada: "Eficiència energètica i efecte rebot: desenvolupament metodològic i evidència empírica". La tesi sencera es pot descarregar [aquí](#).

La tesi va ser dirigida pel Dr. Ignasi Puig Ventosa i el Dr. Emilio Padilla i va obtenir una qualificació d'excel·lent *cum laude*

Resum:

La tesi desenvolupa una recerca teòrica i empírica de l'efecte rebot directe i indirecte causat per les millores d'eficiència energètica, centrada en les millores en el conjunt de serveis energètics que utilitzen electricitat a les llars a Catalunya.

L'efecte rebot directe d'un servei energètic es produeix quan una millora en la seva eficiència energètica no es tradueix en tot l'estalvi energètic que potencialment s'havia previst en aquell àmbit. Això és degut a què la millora produeix un abaratiment del cost del servei energètic, que s'acaba traduïnt en una major demanda d'aquest, compensant total o parcialment l'estalvi derivat de la major eficiència. L'efecte rebot indirecte es produeix quan la millora d'eficiència modifica els patrons de consum, produint l'increment en el consum d'altres béns i serveis que també necessiten energia per a ser produïts.

Malgrat hi ha consens entre la comunitat científica sobre el fet que l'efecte rebot existeix, hi ha discrepàncies a l'hora de determinar la seva magnitud. En aquesta tesi s'han obtingut mitjançant tècniques econòmiques uns resultats que impliquen un efecte rebot directe del 36% a curt termini i del 49% a llarg termini, per al conjunt de serveis energètics que utilitzen electricitat a les llars. D'altra banda s'ha construït un model Input-output de l'energia i s'han determinat dos escenaris per a la simulació, un escenari basat en la distribució dels estalvis monetaris assolits per la millora d'eficiència segons les elasticitats renda de cada bé i servei, i un segon basat en una distribució dels mateixos segons la proporció que suposa la despesa del bé o servei sobre el total de despesa a les llars.

Aquests han proporcionat un efecte rebot directe i indirecte estàtic d'entre el 55,79% i el 56,47% en el curt termini i entre el 64,77% i el 65,31% en el llarg termini, el que suposa que una millora de l'eficiència de l'electricitat a les llars catalanes que hagués de suposar un estalvi d'electricitat de 10 unitats, acabaria produint un estalvi d'entre 4,4 i 4,5 unitats en el curt termini i d'entre 3,5 i 3,6 unitats en el llarg termini.

D'altra banda, els efectes dinàmics d'un increment de la productivitat energètica que suposa una millora de l'eficiència portarien a un major creixement econòmic. Això podria suposar paradoxalment un increment del consum final d'energia, provocant el que es coneix com "la paradoxa de Jevons".

Nova publicació sobre economia de l'aigua

Ha estat publicat l'article Puig Ventosa, I., Freire González, J. (2011): "Beneficios económicos de una mayor calidad del agua de abastecimiento en el consumo de agua envasada de los hogares", a la revista Tecnología del Agua, núm. 334, p. 60-65. L'article exposa que en millorar la qualitat de l'aigua d'abastiment urbà es produeixen diversos beneficis econòmics en les llars. S'estimen aquests beneficis potencials en forma d'una reducció de la despesa en consum d'aigua envasada. Per fer-ho, es construeix un model economètric que relaciona la quantitat d'aigua envasada consumida en les llars amb diversos paràmetres de qualitat de l'aigua d'abastiment, realitzant una estimació a partir de dades municipals per Catalunya. Finalment, es realitza una simulació del model per obtenir els beneficis potencials de les millores previstes en la planificació hidrogràfica a Catalunya, obtenint uns valors de 42,3 milions/any per a tota la Regió Metropolitana de Barcelona, o de 30,21 euros/any per llar.

Recerca sobre l'impost català sobre l'abocament i incineració de residus

Ha estat acceptat l'article Puig Ventosa, I., González Martínez, A.C., Jofra Sora, M.: "Landfill and Waste Incineration Taxes in Catalonia (Spain)", dins Kreiser, L., Yábar Sterling, A., Herrera, P., Milne, J., Ashiabor, H. (Eds.) "Critical Issues in Environmental Taxation", Volume XI (In press). Informarem de la referència completa un cop aparegui la publicació.

Programes de Prevenció de Residus

Ha estat publicat l'article escrit per David Font i Ignasi Puig "Los programas de prevención de residuos y su aplicación en el ámbito local" a la revista Residuos, núm. 126, p. 12-20.

Nova publicació sobre energia

Ha estat publicat el llibre: "Can we break the addiction to fossil energy?", editat per J. Ramos Martín, M. Giampietro, S. Ulgiati i S.G.F. Bukkens, i corresponent als *proceedings* de la 7th Biennial International Workshop Advances in energy studies 2010, on hi ha el capítol del Jaume Freire: "The effects of energy-saving technological change on energy consumption: assessing the rebound effect".

Aprendiendo de la crisis para conseguir una mejor política pesquera común

Ha estat publicat l'article escrit per en Miquel Ortega "Aprendiendo de la crisis para conseguir una mejor política pesquera común", 12 de gener, a EFE-verde. La idea central d'aquest text és que la nova política pesquera comú cal que no creï les condicions que afavoreixin l'especulació i cal cercar no només la sostenibilitat si no que cal optimitzar la utilització del recurs pesquer de manera urgent. El text íntegre es pot trobar a <http://miquelortega.cat/2012/01/12/aprendiendo-de-la-crisis-para-conseguir-una-mejor-politica-pesquera-comun/>

Escenas lacustres y otras pescas

Ha estat publicat l'article escrit per en Miquel Ortega i Gustavo Duch "Escenas lacustres y otras pescas", 27 de gener, a Periodismo Humano. Aquest article, en forma de conte, tracta d'il·lustrar de manera simple el procés històric de la política

pesquera comú i un dels principals riscos de l'actual proposta, la imposició d'un sistema de quotes individuals transferibles. El text íntegre es pot trobar a <http://miquelortega.cat/2012/01/27/escenas-lacustres-y-otras-pescas/>

Projectes

El sistema de pagament per generació de residus de Miravet i Rasquera ha rebut el premi Iniciativa Medi Ambient 2011 de la Diputació de Tarragona

El projecte consisteix en el pagament de la taxa de residus en funció de la generació real de residus que efectua cada ciutadà i comerç mitjançant l'ús d'un element estandarditzat de mesura, la bossa estandarditzada pel rebuig i pels envasos. Podeu trobar més informació de la notícia al web:

www.diputaciodelatarragona.cat/houdipu/noticiesintra/view.php?ID=23863

Per a més informació del projecte, està disponible al portal Progremic de l'ARC:

www.progremic.cat/index.php?option=com_content&view=article&id=362&Itemid=69&lang=ca

Minería urbana: Extracción de recursos de vertederos

La Fundació ENT ja ha guanyat una de les "Ayudas a la Investigación: Seguros, Salud, Prevención y Medio Ambiente" de la Fundación Mapfre, amb el projecte "Minería urbana: Extracción de recursos de vertederos".

Nou projecte europeu sobre residus

ENT és soci del consorci europeu d'empreses que ha guanyat el concurs públic de la Comissió Europea "Assistance to the Commission on technological, socio-economic and cost-benefit assessments related to the implementation and further development of EU waste legislation". El projecte començarà de forma imminent.

Informe sobre compostatge casolà i comunitari ja accessible

L'Agència de Residus de Catalunya ha penjat al seu portal web l'informe "Potencial d'implantació del compostatge casolà i comunitari a Catalunya. Conseqüències ambientals i econòmiques" (2009), que fou elaborat per ENT per encàrrec del Consell Comarcal del Pallars Sobirà amb el suport de l'ARC. El podeu trobar a: <http://bit.ly/zKrh3p>

La Diputació de Barcelona ens ha encarregat la realització de les visites d'avaluació energètica en el marc del Pla d'Acció per l'Energia Sostenible del municipi d'Òdena

Conferències i activitats

FISCALIDAD AMBIENTAL Y GESTIÓN DE RESIDUOS MUNICIPALES

Tipus d'acte: Xerrada

Petita descripció: Intervenció d'Ignasi Puig dins la conferència "Gestión de residuos: aplicación de políticas de prevención de residuos en la administración y la empresa", organitzada per Fundació Ingurugiro Etxea.

Data: 2 de febrer de 2012, Azkoitia (Gipuzkoa)

Enllaç: <http://bit.ly/zrrnZ8>

COM AFECTARÀ A LA PESCA UN AUGMENT DEL PREU DEL PETROLI?

Tipus d'acte: xerrada organitzada per ENT

Data: 16 de desembre de 2011

Petita descripció: Aquí teniu la presentació realitzada pel Miquel Ortega a la xerrada del 16 de desembre de 2011

Enllaç:

<http://www.ent.cat/arag/jornada/miquel.pdf>

Els twits del mes

@MiquelOrtega 30 de desembre de 2011
60.250 toneladas de pescado tiradas al mar al año en Galicia ¿es hora de acabar con los descartes?

<http://t.co/mrIGE295>

@MiquelOrtega 14 de desembre de 2011
El Tribunal de Cuentas Europeo da un revolcón a la financiación de los desguaces

<http://wp.me/pOYnW-bG>

@I_PUIGVENTOSA 26 de gener de 2012
European Environment Agency. Environmental tax reform in Europe: opportunities for eco-innovation. Technical Report 17.
<http://bit.ly/wkuc9A>

Subscriu-te al twitter d'Ent si vols estar actualitzat @ENTmediambient

Esperem que aquesta informació us sigui d'interès, si és així no dubteu en enviar-la a d'altres companys/es i convidar-los/es a inscriure's al butlletí.

Podeu trobar informació de com fer-ho a la nostra web: www.ent.cat o enviant un correu electrònic a info@ent.cat